

Skatteutskottets betänkande

1981/82:68

om ändrade regler för skogskonto, m. m. (prop. 1981/82: 182)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1981/82:182 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i lagen (1979:500) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
3. lag om ändring i skogskontolagen (1954:142),
4. lag om ändring i lagen (1981:342) om extra avdrag för vissa skogsuttag.

I propositionen läggs fram förslag om ändrade regler för beskattning av skogsbruk. Förslagen, som bygger bl. a. på virkesförsörjningsutredningens betänkande (SOU 1981:81) Skogsindustrins virkesförsörjning, syftar främst till att stimulera utbudet av virkesråvara.

I fråga om skogsägares möjlighet att erhålla inkomstutjämning genom att utnyttja skogskontosystemet föreslås två ändringar. Enligt nuvarande regler skall medel på skogskonto tas upp till beskattning om den skattskyldige överlåter en väsentlig del av sin skogsfastighet. Denna beskattning kan leda till en minskad avverkning de närmaste åren före en tänkt överlåtelse och till att överlåtelser, som medför bättre förutsättningar för skogsbruket, fördröjs. Mot denna bakgrund föreslås i propositionen att överlåtaren skall få behålla skogskontot om fastigheten övergår till annan genom köp, byte eller därmed jämförligt fång eller genom gåva. En annan ändring avser löptiden när stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse motiverar en tidigareläggning av avverkningarna. Skogsägaren skall då få betala in medel på ett konto med tjugoårig löptid (skogsskadekonto) i stället för det tioåriga skogskontot. Minsta inbetalningsbelopp på skogsskadekontot föreslås bli 50 000 kr.

För markanläggningar, t. ex. skogsvägar, gäller f. n. som huvudregel att avdrag medges enligt avskrivningsplan med 5 % årligen av ett belopp som motsvarar tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet. I propositionen föreslås att avdrag för årlig värdeminskning av skogsvägar skall beräknas till 10 % av hela anskaffningsvärdet.

I fråga om dikning i skogsbruket görs f. n. skillnad mellan skyddsdikning och annan dikning. Till skyddsdikning räknas åtgärder som syftar till att

vidmakthålla skogsmarkens avkastningsförmåga. Dikning som höjer produktionsförmågan räknas som annan dikning. Omedelbart avdrag medges för skyddsdikning medan annan dikning däremot följer reglerna om avskrivning av markanläggningar. Enligt förslaget skall utgifter för all dikning som främjar skogsbruket anses som driftkostnader och därmed bli omedelbart avdragsgilla.

De nya reglerna om skogskonto skall gälla fr. o. m. 1983 års taxering medan de nya reglerna om skogsvägar och dikning avses gälla fr. o. m. 1984 års taxering.

De s. k. skogsavdragsreglerna reformerades år 1979. Övergångsbestämmelserna till denna lagstiftning har i rättspraxis ansetts ha den innebörden att tidigare medgivna skogsavdrag kan eliminera en skogsägars möjlighet till skogsavdrag på ett tillskottsförvärv. Detta kan i vissa situationer inverka negativt på skogsägarnas intresse att medverka i åtgärder för att erhålla lämpligare brukningsenheter. I propositionen föreslås därför att övergångsbestämmelserna ändras så att det framgår att skogsavdrag enligt äldre regler inte till någon del skall begränsa avdragsutrymmet beträffande skogsförvärv som sker efter övergångstillfället. Den nya bestämmelsen föreslås bli tillämplig redan vid 1981 års taxering, dvs. vid den taxering då de nya skogsavdragsreglerna tillämpades första gången.

Propositionen innehåller slutligen förslag om att perioden för extra avdrag för skogsuttag förkortas med ett år. Stimulansen kommer därigenom att upphöra i och med utgången av juni 1982.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att punkterna 1 och 4 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 22 §

1.¹ Till driftkostnader hänförs lön eller liknande vederlag liksom underhåll åt personal, som använts för jordbruket eller dess binärningar; undantagsförmåner, pensioner, periodiska utbetalningar på grund av förutvarande anställning på fastigheten; arrendeavgift; avgäld, som hänför sig till fastigheten; ränta på lånat kapital som nedlagts i fastigheten eller använts för dess drift; kostnader för inköp av djur, utsäde, foder, gödselmedel och dylikt; kostnader för reparation och underhåll av driftbyggnader, markanläggningar och inventarier; kostnader för anläggning av ny skog; kostnader för vård och underhåll av skog, såsom förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, *skyddsdikning*, skogsindelning m. m., samt vid skogsavverkning kostnader för virkets huggning, tillredning, utdrivning, flottning m. m.; kostnader för försäkring av personal, byggnader, skog, gröda, djur, förråd och inventarier som inte är att hänföra till personlig löseegendom, m. m. Skall ersättning för avyttrade skogsprodukter behandlas som engångsersättning på grund av allframtidssupplåtelse (jfr punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 §), är kostnaderna för avverkningen ändå att anse som driftkostnader i skogsbruket.

Till reparation och underhåll hänförs vid tillämpning av första stycket kostnader för sådana ändringsarbeten på ekonomibyggnad som normalt kan påräknas i jordbruksdrift, såsom upptagande av nya fönster- eller dörröppningar samt flyttning av innerväggar eller inredning i samband med

1. Till driftkostnader hänförs lön eller liknande vederlag liksom underhåll åt personal, som använts för jordbruket eller dess binärningar; undantagsförmåner, pensioner, periodiska utbetalningar på grund av förutvarande anställning på fastigheten; arrendeavgift; avgäld, som hänför sig till fastigheten; ränta på lånat kapital som nedlagts i fastigheten eller använts för dess drift; kostnader för inköp av djur, utsäde, foder, gödselmedel och dylikt; kostnader för reparation och underhåll av driftbyggnader, markanläggningar och inventarier; kostnader för anläggning av ny skog; *kostnader för dikning som främjar skogsbruket*; kostnader för vård och underhåll av skog, såsom förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogsindelning m. m.; samt vid skogsavverkning kostnader för virkets huggning, tillredning, utdrivning, flottning m. m.; kostnader för försäkring av personal, byggnader, skog, gröda, djur, förråd och inventarier som inte är att hänföra till personlig löseegendom, m. m. Skall ersättning för avyttrade skogsprodukter behandlas som engångsersättning på grund av allframtidssupplåtelse (jfr punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 §), är kostnaderna för avverkningen ändå att anse som driftkostnader i skogsbruket.

¹ Senaste lydelse 1981:295.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

omdisponering av ekonomibyggnad, exempelvis i samband med omläggning av driften från en animalieproduktion till en annan. Åtgärd som innebär en väsentlig ändring av byggnaden, såsom när ett djurstall byggs om för att i stället användas för helt annat ändamål, hänförs dock inte till reparation och underhåll.

Utgifter för inköp och plantering av träd och buskar för yrkesmässig frukt- eller bärödling får efter den skattskyldiges eget val dras av antingen i sin helhet det år då inköpet eller planteringen har ägt rum eller genom årliga värdeminskningssavdrag. Värdeminskningssavdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av odlingens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då odlingen har färdigställts. Procentsatsen för värdeminskningssavdrag bestäms efter den tid odlingen beräknas vara ekonomiskt användbar. Föreskrifterna i punkt 4 sjätte och sjunde styckena skall tillämpas.

Värdet av fastighetens egna produkter, som används för fastighetens fortsatta drift, får föras av som driftkostnad men skall då samtidigt tas upp som intäkt.

Avdrag för avsättning till pensions- eller personalstiftelse och kostnad för pensionsförsäkring får ske enligt bestämmelserna om rörelse i punkt 2 av anvisningarna till 29 §.

Redovisar arbetsgivare enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. i sin balansräkning en post Avsatt till pensioner, äger punkt 2 av anvisningarna till 29 § motsvarande tillämpning i fråga om jordbruksfastighet.

Skattskyldigs barn, som har fyllt 16 år, taxeras självt för den inkomst av arbete på fastigheten, som barnet kan ha haft i form av pengar, naturaförmåner eller annat, dock högst för vad som motsvarar marknadsmässigt vederlag för barnets arbetsinsats. Den skattskyldiges kostnad får med motsvarande begränsning dras av som driftkostnad. För lön och underhåll till skattskyldigs barn, som inte har fyllt 16 år, får avdrag inte göras. Lönen och underhållet skall då inte heller tas upp som inkomst för barnet.

Punkt 18 av anvisningarna till 29 § äger motsvarande tillämpning beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

4.² Utgifter för anskaffande av en markanläggning på en jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, dras av genom årliga värdeminskningssavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent för år räknat av anskaffningsvärdet av *täckdike* och till 5

4. Utgifter för anskaffande av en markanläggning på en jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, dras – *om annat inte följer av punkt 1* – av genom årliga värdeminskningssavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent för år räknat av anskaff-

² Senaste lydelse 1981:295.

Nuvarande lydelse

procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av andra markanläggningar. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

Föreslagen lydelse

ningsvärdet av *täckdiken och skogsvägar* och till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av andra markanläggningar. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

Till markanläggning hänförs sådant markarbete som behövs för att marken skall göras plan eller fast, såsom röjning, schaktning eller rivning av byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten. Till markanläggning hänförs också körplan, parkeringsplats e. d., täckdike, öppet dike, invallnings- och vattenavledningsföretag, mark- eller skogsväg eller brunn. Till anskaffningsvärdet för markanläggning hänförs även värdet av en markanläggning som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren. I anskaffningsvärdet får inräknas utgifter för istandsättande och omläggning av ett förut anlagt täckdike. I täckdike inbegrips täckt avlopp i direkt anslutning till ett täckdike.

Till markanläggning hänförs inte sådana anordningar som är avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i driften (markinventarier). I enlighet härmed hänförs till markinventarier exempelvis sådan anordning som gödselbassäng som är belägen utanför djurstall, urinbrunn eller liknande anordning eller ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas eller annat. Till markinventarier hänförs också stängsel och annan jämförlig avspärrningsanordning. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl den på fastigheten bedrivna verksamheten som en byggnads allmänna användning fördelas mellan markinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar den på fastigheten bedrivna verksamheten respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till markinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till den på fastigheten bedrivna verksamheten. Om utgifterna till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om markinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkt 5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Har en investeringsfond e. d. eller statsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en markanläggning skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktaga beloppet.

Övergår en fastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningssavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt fastigheten. Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en fastighet från ett

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Övergår en fastighet till en ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren det år då överlåtelsen sker göra avdrag för den del av det avskrivningsbara anskaffningsvärdet för vilket han inte tidigare har medgetts avdrag. Vad nu sagts gäller även när verksamheten på jordbruksfastigheten läggs ned utan samband med avyttring av fastigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången i fråga om diken och skogsvägar som har färdigställts under beskattningsår för vilket taxering sker år 1984.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1979:500) om ändring i kommunal-skattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att punkt 3 av övergångsbestämmelserna till lagen (1979:500) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

3. I fråga om skog som finns på fastigheten vid ingången av det beskattningsår för vilket taxering sker första gången enligt de nya bestämmelserna (övergångstillfället), bestäms anskaffningsvärdet och det gällande ingångsvärdet med utgångspunkt i skogens ingångsvärde enligt äldre bestämmelser.

Som *anskaffningsvärde* anses ingångsvärdet vid övergångstillfället till den del sistnämnda värde grundar sig på vederlag vid köp, byte eller därmed jämförligt fång efter år 1951 och, i fråga om förvärv genom annat fång, på taxeringsvärde för år 1952 eller senare år. I intet fall får anskaffningsvärdet eller del av detta beräknas med stöd av äldre bestämmelser i punkt 7 andra stycket sista meningen av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (20-årsregeln).

Som gällande ingångsvärde anses anskaffningsvärdet, beräknat enligt det föregående stycket, minskat med avdrag som den skattskyldige vid taxering år 1952 eller senare år har medgetts för minskning i skogens ingångsvärde o. d. Är enligt äldre lydelse av punkt 7 andra stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen makes eller skyldemans förvärv avgörande för beräkningen av ingångsvärdet, skall avdrag som förvärvaren, eller i förekommande fall senare ägare, har medgetts, anses som avdrag som den skattskyldige själv har erhållit. Kan den skattskyldige göra sannolikt att belopp, varmed avdrag medgetts, hänför sig till fastighet för vilken något anskaffningsvärde inte skall beräknas enligt de nya bestämmelserna, skall vid tillämpning av detta stycke hänsyn inte tas till beloppet.

Föreslagen lydelse

Som gällande ingångsvärde anses anskaffningsvärdet, beräknat enligt det föregående stycket, minskat med avdrag som den skattskyldige vid taxering år 1952 eller senare år har medgetts för minskning i skogens ingångsvärde o. d. Är enligt äldre lydelse av punkt 7 andra stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen makes eller skyldemans förvärv avgörande för beräkningen av ingångsvärdet, skall avdrag som förvärvaren, eller i förekommande fall senare ägare, har medgetts, anses som avdrag som den skattskyldige själv har erhållit. *Gällande ingångsvärde skall dock inte tas upp till lägre belopp än 50 procent av anskaffningsvärdet eller, i fråga om juridisk person som avses i de nya bestämmelserna i punkt 7 femte stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen, 25 procent av anskaffningsvärdet.* Kan den skattskyldige göra sannolikt att belopp, varmed avdrag medgetts, hänför sig till fastighet för vilken något anskaffningsvärde inte skall beräknas enligt

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

*dess*a övergångsbestämmelser, skall vid tillämpning av detta stycke hänsyn inte tas till beloppet.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas första gången vid 1981 års taxering.

3 Förslag till

Lag om ändring i skogskontolagen (1954:142)

Härigenom föreskrivs att 1 § och 3–10 §§ skogskontolagen (1954:142) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt kan fysisk person, dödsbo och familjestiftelse, på de villkor och i den omfattning som anges i denna lag, få uppskov med beskattning av intäkt av skogsbruk för *belopp* som sätts in på särskilt *konto i bank* (skogskonto). Uppskov medges inte delägare i handelsbolag eller i dödsbo, för vilket reglerna om handelsbolag skall tillämpas, för inkomst av bolagets eller dödsboets verksamhet.

Föreslagen lydelse

1 §¹

Vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt kan fysisk person, dödsbo och familjestiftelse, på de villkor och i den omfattning som anges i denna lag, få uppskov med beskattning av intäkt av skogsbruk för *medel* som sätts in på *ett* särskilt *bankkonto* (skogskonto *eller* skogsskadekonto). Uppskov medges inte delägare i handelsbolag eller i dödsbo, för vilket reglerna om handelsbolag skall tillämpas, för inkomst av bolagets eller dödsboets verksamhet.

Uppskov för insättning på skogsskadekonto medges endast om stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse har medfört att mer än en tredjedel av förvärvskällans skog bör avverkas tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet och om den skattskyldige med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet eller på annat sätt visar att den huvudsakliga delen av beskattningsårets skogsinträkt hänförs till avverkning som nu har sagts.

Uppskov för insättning på skogsskadekonto medges inte om den skattskyldige för det beskattningsår och den förvärvskälla som uppskovet avser också yrkar uppskov för insättning på skogskonto.

Har uppskov för insättning på skogsskadekonto vägrats på grund av att de i andra stycket angivna villkoren inte varit uppfyllda får den skattskyldige, när taxeringen har vunnit laga kraft, anföra besvär med yrkan-

¹ Senaste lydelse 1979:501.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

de om uppskov för insättning på skogskonto i särskild ordning. Besvärerna skall ha inkommit senast sex månader efter det att taxeringen har vunnit laga kraft.

Med bank avses i denna lag riksbanken, affärsbank, sparbank samt föreningsbank.

Skattskyldig får för visst beskattningsår och viss förvärvskälla göra insättning på endast ett skogskonto. Har *skattskyldig* i strid mot denna bestämmelse *lagt upp* skogskonto i mer än en bank medges uppskov endast för insättning på det först öppnade kontot.

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår och en viss förvärvskälla göra insättning på endast ett skogskonto eller skogsskadekonto. Har den skattskyldige i strid mot denna bestämmelse gjort insättning på skogskonto eller skogsskadekonto i mer än en bank medges uppskov endast för insättning på det först öppnade kontot.

3 §²

Uppskov för visst beskattningsår och viss förvärvskälla medges inte med belopp som understiger 5 000 kronor. Uppskovsbeloppet avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Uppskov för visst beskattningsår och viss förvärvskälla medges i fråga om skogskonto inte med belopp som understiger 5 000 kronor och i fråga om skogsskadekonto inte med belopp som understiger 50 000 kronor. Uppskovsbeloppet avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

4 §³

Skattskyldig som yrkar uppskov skall till självdeklarationen foga utredning på blankett enligt av riksskatteverket fastställt formulär samt besked från banken om insättningen. I förekommande fall skall utredning och besked lämnas för samtliga de förvärvskällor för vilka den skattskyldige yrkar uppskov.

Skattskyldig skall i självdeklaration lämna uppgift om tillgodohavande på skogskonto vid beskattningsårets utgång.

Den skattskyldige skall i sin självdeklaration lämna uppgift om tillgodohavande på skogskonto och skogsskadekonto vid beskattningsårets utgång.

5 §⁴

Uppskov medges endast om *det* ifrågavarande *beloppet* har betalats in till banken senast den dag som den skattskyldige enligt 34 § taxeringslagen (1956:623) skall avlämna allmän självdeklaration.

Uppskov medges endast om *de* ifrågavarande *medlen* har betalats in till banken senast den dag som den skattskyldige enligt 34 § taxeringslagen (1956:623) skall avlämna allmän självdeklaration.

² Senaste lydelse 1979:501.

³ Senaste lydelse 1979:501.

⁴ Senaste lydelse 1979:501.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Har den skattskyldige yrkat uppskov för insättning på skogskonto med stöd av bestämmelserna i 1 § fjärde stycket skall de medel, som betalats in på skogsskadekontot, anses inbetalade på skogskonto den dag då betalningen på skogsskadekontot gjordes. I fråga om medel på skogsskadekonto som inte tagits ut när yrkandet om uppskov för insättning på skogskontot kom in till rätten, gäller vad nu sagts dock endast om den skattskyldige fört över medlen på skogsskadekontot till skogskonto hos samma bank. Överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt första stycket senast skall ha betalats in beaktas inte.

6 §⁵

Skattskyldig får ta ut det insatta beloppet tidigast fyra månader efter insättning. Uttag får avse hela det inestående beloppet eller del av detta, dock inte lägre belopp än 1 000 kronor. Om särskilda förhållanden föranleder det, får regeringen medge att inestående medel tas ut tidigare än som nu har sagts.

Sedan tio år förflutit från ingången av det år då inbetalning enligt 5 § senast skall ha gjorts, skall banken betala ut kvarstående medel.

Den skattskyldige får ta ut de inbetalade medlen tidigast fyra månader efter inbetalningsdagen. Uttag får avse hela det inestående beloppet eller del av detta, dock inte lägre belopp än 1 000 kronor. Om särskilda förhållanden föranleder det, får regeringen medge att inestående medel tas ut tidigare än som nu har sagts.

Sedan tio år eller, i fråga om skogsskadekonto, tjugo år har förflutit från ingången av det år då inbetalning enligt 5 § senast skall ha gjorts, skall banken betala ut kvarstående medel.

7 §⁶

Räntesatsen för medel på skogskonto bestäms av banken.

Räntesatsen för medel på skogskonto och skogsskadekonto bestäms av banken.

8 §⁷

Medel på skogskonto, inklusive ränta, tas upp som intäkt av skogs-

Medel på skogskonto och skogsskadekonto, inklusive ränta på kon-

⁵ Senaste lydelse 1979:501.

⁶ Senaste lydelse 1979:501.

⁷ Senaste lydelse 1979:501.

Nuvarande lydelse

bruk först för det beskattningsår då utbetalning sker.

Föreslagen lydelse

tona, tas upp som intäkt av skogsbruk först för det beskattningsår då utbetalning sker.

9 §⁸

Övergår skattskyldigs fastighet till annan skall, såvida fastigheten utgör den väsentliga delen av förvärvskälla för vilken insättning på skogskonto har gjorts, innestående medel genast tas upp som intäkt av skogsbruk.

Övergår skattskyldigs fastighet till annan *på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång eller genom gåva* skall, såvida fastigheten utgör den väsentliga delen av förvärvskälla för vilken insättning på skogskonto *eller skogsskadekonto* har gjorts, innestående medel genast tas upp som intäkt av skogsbruk.

Har dödsbo innestående medel skall beskattning äga rum för det beskattningsår då reglerna om handelsbolag tillämpas första gången på dödsboet.

Har avtal träffats om överlåtelse eller pantsättning av medel på skogskonto, skall medlen genast tas upp som intäkt av skogsbruk. Beskattning skall inte ske av den anledningen att den skattskyldige efter framställning från skogsvårdsstyrelse har förbundit sig att inte utan styrelsens tillstånd förfoga över *medel som står inne på skogskonto*.

Har avtal träffats om överlåtelse eller pantsättning av medel på skogskonto *eller skogsskadekonto*, skall medlen genast tas upp som intäkt av skogsbruk. Beskattning skall inte ske av den anledningen att den skattskyldige efter framställning från skogsvårdsstyrelse har förbundit sig att inte utan styrelsens tillstånd förfoga över *medlen*.

10 §⁹

Regeringen kan förordna att affärsbank, sparbank eller föreningsbank som inte följer bestämmelserna i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte längre skall få ta emot medel på skogskonto.

Regeringen kan förordna att affärsbank, sparbank eller föreningsbank som inte följer bestämmelserna i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte längre skall få ta emot medel på skogskonto *eller skogsskadekonto*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering.

⁸ Senaste lydelse 1979:501.

⁹ Senaste lydelse 1979:501.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1981:342) om extra avdrag för vissa skogsuttag

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1981:342) om extra avdrag för vissa skogsuttag skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Det extra avdraget utgör summan av

- a) fem procent av köpeskillingen för skog som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,
- b) tre procent av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt
- c) tre procent av saluvärdet av skogsprodukter som har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Avdrag beräknas dock endast på sådan intäkt som hänför sig till tiden den 1 januari 1981–den 30 juni 1983.

Avdrag beräknas dock endast på sådan intäkt som hänför sig till tiden den 1 januari 1981–den 30 juni 1982.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Motionerna*Motioner väckta med anledning av propositionen*

1981/82:2511 av Bertil Jonasson m. fl. (c och m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar

1. att reglerna om skogsskadekonton skall gälla även för skogsskador som inträffat före 1982,

2. att minsta inbetalningsbelopp på skogsskadekonto skall vara 20 000 kr.

1981/82:2512 av Gunnar Olsson (s)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att löptiden på skogskonto förlängs från tio till tjugو år för medel från skogsavverkningar på grund av stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse och att ändringen skall gälla fr. o. m. 1982 års taxering.

1981/82:2519 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar

1. att avslå förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),

2. att avslå förslaget till lag om ändring i lagen (1979:500) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),

3. att avslå förslaget till lag om ändring i skogskontolagen (1954:142),

4. att godkänna vad som i motionen anförs om ändrad skogsbeskattning och av regeringen begära åtgärder i enlighet därmed.

1981/82:2520 av Erik Wärnberg m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen

1. beslutar ändra reglerna för insättning på skogskonto i enlighet med vad som anförs i motionen, nämligen så att uppskovsrätten begränsas till 60 % av köpeskillingen för avverkningsrätt och till 40 % av köpeskillingen för leveransvirke,

2. beslutar avslå regeringens förslag om att värdeminskning på skogsvägar skall beräknas på hela anskaffningsvärdet,

3. beslutar anta förslaget i motionen om att avdrag för årlig värdeminskning av skogsvägar skall beräknas till 10 % av ett belopp som motsvarar tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet.

4. beslutar avslå regeringens förslag om ändring i övergångsbestämmelserna till de nya regler om skogsavdrag som beslutades 1979,

5. beslutar att hos regeringen begära förslag om avgifts- och stödsystem i enlighet med vad som anförs i motionen.

Motioner väckta vid allmänna motionstiden

1981/82:500 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att ändra 9 § i skogskontolagen så att skogskonto kan överföras till ersättningsfastighet.

1981/82:506 av Björn Körlof (m)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag om sådan ändring i skogsbeskattningen att skogsbrukets yttre rationalisering främjas i enlighet med vad som anförts i motionen.

1981/82:707 av Ove Karlsson m. fl. (s, m, c, fp och vpk)

I motionen hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts rörande behovet av en skyndsamt utredning angående sådana ändringar i skattelagstiftningen att arbetet på att förbättra fastighetsstrukturen i Kopparbergs län inte motverkas.

1981/82:878 (jfr 877) av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om åtgärder för ändrad skogsbeskattning.

1981/82:1187 av Göte Jonsson (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som anges i motionen beträffande tidsbegränsade investeringsavdrag för särskilt angivna investeringar motsvarande hela intäkten av skogsbruk.

1981/82:1684 av Kjell Mattsson (c)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär att förslag till sådan ändring i punkt 4 fjärde och femte styckena av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen att värdeminskningssavdrag på markanläggningar understigande 1 000 kr. får göras vid ett tillfälle i deklarationen.

1981/82:2029 (jfr 2018) av Gösta Bohman m. fl. (m) såvitt avser yrkande

2. att riksdagen beslutar att det extra avdraget från inkomst av skogsbruk höjs till 10 % för inkomståret 1982 och skall avse såväl rotposter och avverkningsuppdrag som leveransvirke.

Utskottet

Propositionen grundar sig i huvudsak på förslag från virkesförsörjningsutredningen. Utredningen har i sitt betänkande (SOU 1981:81) Skogsindustrins virkesförsörjning bl. a. prövat möjligheterna att lägga om skogsbeskattningen i syfte att stimulera avverkningarna. Departementschefen finner i likhet med utredningen att de olika system som diskuterats skulle medföra

problem och att det är alltför svårt att bedöma effekterna av dessa styrmedel. Mot den bakgrunden har departementschefen funnit att den nuvarande skogsbeskattningen, som genomfördes 1979, bör behållas. De förslag som läggs fram i propositionen begränsar sig därför till vissa detaljfrågor.

I motionerna 878 och 2519 av Lars Werner m. fl. (vpk) och 2520 av Erik Wärnberg m. fl. (s) begär motionärerna förslag från regeringen om en omläggning av skogsbeskattningen i syfte att få ett styrmedel för att påverka skogsavverkningen m. m. i önskvärd riktning. Motionärerna anser att detta styrmedel bör utformas som ett kombinerat avgifts- och stödssystem. I den sistnämnda motionen föreslås att stödet till skogsnäringen skall finansieras genom en höjning av skogsvårdsavgiften.

Det ankommer inte på skatteutskottet att gå in på en närmare prövning av olika stödformer eller andra anslagsfrågor på skogsbrukets område. Utskottet vill dock framhålla att det – som uttalas i propositionen – är svårt att bedöma effekterna av sådana styrmedel och att de avgifts- och stödssystem som diskuterats inom utredningen ansetts förenade med praktiska och principiella problem eller andra olägenheter. Detta manar enligt utskottets uppfattning till försiktighet i fråga om åtgärder av detta slag. Härtill kommer att finansieringsfrågorna lämpligen bör prövas på samma sätt som hittills, nämligen i anslutning till de aktuella anslagsfrågorna. Utskottet instämmer också i departementschefens uppfattning att det f. n. inte finns anledning att göra några principiella ändringar i det nuvarande skogsbeskattningssystemet. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 878, 2519 yrkande 4 och 2520 yrkande 5.

I detta sammanhang behandlar utskottet det yrkande som Göte Jonsson (m) framställer i motion 1187 om tidsbegränsade investeringsavdrag som motsvarar hela intäkten av skogsbruk. Förslaget innebär att avdrag skall medges från skogsintäkterna för samtliga kostnader för investeringar i anläggningstillgångar av olika slag och bostadsbyggnader på jordbruksfastigheter.

Utskottet vill inte bestrida att regler av detta innehåll skulle stimulera till skogsavverkningar och främja sysselsättningen inom bygg- och anläggningsbranscherna på det sätt som anges i motionen. Detta skulle emellertid ske till priset av så långtgående skattelättnader att utskottet avstyrker motionen.

Utskottet övergår härfter till de detaljfrågor som tas upp i propositionen.

Reglerna om skogskonto innebär bl. a. att den som sätter in medel på sådant konto får uppskov med beskattningen av dessa medel i högst 10 år. Uppskovet får uppgå till högst köpeskillingen för upplåten avverkningsrätt och 75 % av köpeskillingen för leveransvirke m. m. Om fastigheten överläts skall medlen på skogskontot omedelbart tas upp till beskattning.

I propositionen föreslås att medlen skall få stå kvar på skogskontot även om fastigheten byter ägare. Förslaget gäller om fastigheten avyttras genom

köp, byte eller gåva eller på annat därmed jämförligt sätt, t. ex. i samband med strukturrationalisering. De nya reglerna skall tillämpas fr. o. m. 1983 års taxering och får således betydelse även för överlåtelse som redan har skett under det nu innevarande beskattningsåret.

Ett yrkande i samma riktning framställs i motion 500 av Stig Josefson m. fl. (c), nämligen att skogskonto skall kunna överföras till en ersättningsfastighet.

I motion 2519 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas avslag på propositionen, eftersom skogsägarna enligt motionärernas mening favoriseras på ett sätt som inte är acceptabelt och åtgärden inte har nämnvärd betydelse från virkesförsörjningssynpunkt.

Som anförs i propositionen kan en omedelbar beskattning av medel på skogskonto verka avverkningshämmande för den som har medel på skogskonto och som avser att överlåta sin fastighet inom några år. Nuvarande bestämmelser kan också verka hämmande på strukturrationaliseringen. Med anledning av vad som anförs i den sistnämnda motionen bör också framhållas att förslaget inte innebär några definitiva skattelättnader utan endast att beskattningen uppskjuts ett antal år. Mot denna bakgrund tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motion 2519 yrkande 3 i motsvarande del. Därmed är yrkandet i motion 500 tillgodosett.

I propositionen föreslås att löptiden för medel på skogskonto förlängs från högst 10 till högst 20 år om medlen avser avverkningar på grund av brand, insektsangrepp eller liknande skador på skogen. Förslaget avser de fall då den skattskyldige på grund av skadorna tvingats till för tidig avverkning av mer än en tredjedel av skogen och den huvudsakliga delen av skogsintäkterna hänförs sig till denna avverkning. Det minsta uppskovsbeloppet är 50 000 kr., och beloppet skall sättas in på ett särskilt skogsskadekonto. De nya reglerna skall enligt förslaget tillämpas fr. o. m. 1983 års taxering.

Det yrkande som Bertil Jonasson m. fl. (c, m, fp) framställer i motion 2511 innebär att den förlängda uppskovstiden i skadefallen skall gälla även för belopp som har satts in på skogskonto i samband med 1982 års taxering eller tidigare och att minimibeloppet bestäms till 20 000 kr. I motion 2512 av Gunnar Olsson yrkas att ändringen skall gälla fr. o. m. 1982 års taxering. I motion 2519 yrkar däremot Lars Werner m. fl. (vpk) avslag på propositionen.

Utskottet instämmer i departementschefens uppfattning att insektsangrepp eller andra skador på skogen kan föranleda så stora avverkningar att en inkomstutjämning över mer än 10 år är rimlig. Utskottet anser att uppskovstiden i sådana fall skall kunna förlängas till 20 år och avstyrker således motion 2519 i denna del.

Som anförs i propositionen bör uppskovstiden kunna förlängas endast om det är fråga om så väsentliga belopp att en uppskovstid på 10 år kan anses otillräcklig. Utskottet anser att detta inte är fallet om uppskovsbeloppet

understiger 50 000 kr. Utskottet avstyrker således yrkandet i motion 2511 om ett lägre minimibelopp.

Skälet till att reglerna om skogsskadekonton enligt propositionen bör gälla först fr. o. m. 1983 års taxering är att en retroaktiv tillämpning leder till praktiska problem. Enligt utskottets uppfattning bör man emellertid inte bortse från att vissa skogsägare under tidigare år har drabbats av mycket omfattande skador. De efterföljande skogsvårdsåtgärderna kan i sådana fall sträcka sig över en avsevärt längre period än 10 år. Med hänsyn till de stora belopp som det här kan röra sig om kan det i undantagsfall vara förenat med alltför stora problem att tvingas ta upp skogskontomedlen till beskattning vid 10-årsperiodens utgång, om kostnaderna för att återställa skogen då till väsentlig del kvarstår. Kan den skattskyldige styrka att förhållandena är sådana att denna situation sannolikt uppkommer, bör riksskatteverket – om starka skäl även i övrigt talar härför – efter ansökan kunna medge att belopp som insatts på skogskonto före ikraftträdandet av de nya reglerna om skogsskadekonto skall få stå inne på skogskontot i sammanlagt högst 20 år. Utskottet vill åter understryka att det i så fall skall vara fråga om väsentliga belopp, i vart fall minst 50 000 kr., och att omständigheterna även i övrigt är sådana att en förlängning framstår som klart motiverad.

Ansökan om dispens bör enligt utskottets mening kunna göras hos riksskatteverket före utgången av juni månad 1983. Verkets beslut bör inte kunna överklagas.

I den mån yrkandena i motionerna 2511 och 2512 i denna del inte därmed är tillgodosedda avstyrker utskottet desamma.

Frågan om uppskovsbeloppets höjd tas upp i motion 2520 av Erik Wärnberg m. fl. (s). De nuvarande maximigränserna – högst 100 % av köpeskillingen för avverkningsrätt och 75 % av köpeskillingen för leveransvirke m. m. – fastställdes hösten 1981 (SkU 1981/81:8). Motionärerna yrkar att maximigränserna bestäms till de tidigare beloppen högst 60 resp. 40 %.

Utskottet vill framhålla att procentsatserna redan före 1981 års beslut i vissa fall varit högre än som nu föreslås i motionen. För skogsintäkter som hänförs sig till perioden den 1 januari 1980–den 30 juni 1981 var maximibeloppet 80 resp. 60 %, och vid för tidig avverkning på grund av skogsskador medgavs uppskov med högst 80 resp. 50 %.

Den höjning av procentsatserna som genomfördes så sent som i höstas byggde på ett förslag från virkesförsörjningsutredningen och syftade till att stimulera de enskilda skogsägarna att höja avverkningsvolymen i avvaktan på en sänkning av marginalskatterna. Enligt utskottets uppfattning är det för tidigt att redan nu ompröva dessa procentsatser.

Utskottet avstyrker således motion 2520 i denna del (yrkande 1).

Markanläggningar får enligt gällande regler skrivas av med 5 % av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet. Värdeminskning av täckdiken beräknas

dock till 10 % av hela anskaffningsvärdet. Tillfälliga markanläggningar och kostnader för skyddsdikning får skrivas av omgående.

I propositionen föreslås att hela anskaffningsvärdet för skogsvägar skall få skrivas av på 10 år och att kostnader för skogsdikning skall få dras av omedelbart.

I motion 2519 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas avslag på propositionen i denna del. Erik Wärnberg m. fl. (s) yrkar i motion 2520 att avskrivningsunderlaget liksom hittills begränsas till tre fjärdedelar av anskaffningskostnaden, eftersom skogsvägarna har ett bestående värde.

Det i propositionen framlagda förslaget syftar bl. a. till att få till stånd ett ökat vägbyggande. Det kan också framhållas att vägkostnaderna alltmer har fått karaktär av avverkningskostnader. Utskottet finner vidare att dikning som främjar skogsbruket bör jämföras med andra skogsvårdsinsatser och anses avdragsgilla. Utskottet tillstyrker således propositionen i dessa delar och avstyrker motionerna 2519 och 2520 i motsvarande del.

I detta sammanhang behandlar utskottet även Kjell Mattssons (c) yrkande i motion 1684 som innebär att hela avskrivningsunderlaget för markanläggningar skall få dras av vid ett enda tillfälle, om värdeminskningssavdraget enligt nuvarande regler skulle uppgå till högst 1 000 kr.

Utskottet kan i och för sig instämma i syftet att förenkla reglerna. Förslaget innebär emellertid omotiverade ändringar i avskrivningsreglerna. Utskottet avstyrker därför motion 1684.

De nya regler om skogsavdrag som infördes 1979 innebär att det gällande ingångsvärdet på skogen vid äldre fastighetsinnehav kan uppgå till mindre än 50 % av anskaffningsvärdet. Detta innebär att en skogsägare som gör ett tillskottsförvärv i så fall helt eller delvis saknar möjlighet att göra skogsavdrag avseende värdet av den nyförvärvade skogen.

I propositionen föreslås att det gällande ingångsvärdet för skogen på den äldre fastigheten inte skall tas upp till lägre belopp än 50 % av anskaffningsvärdet.

I motionerna 2519 av Lars Werner m. fl. (vpk) och 2520 av Erik Wärnberg m. fl. (s) yrkas avslag på propositionen i denna del. Motionärerna i den sistnämnda motionen anför att de nya skogsbeskattningsreglerna är alltför gynnsamma och finner ingen anledning att gå in i detta system och göra justeringar.

Som anförs i propositionen kan nuvarande regler inverka negativt på skogsägarnas intresse att medverka i strukturrationaliseringsåtgärder. De konsekvenser som den nu gällande lagstiftningen kan medföra i de aktuella, mycket speciella fallen är enligt utskottets uppfattning olämpliga.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2519 och 2520 i denna del och tillstyrker det i propositionen föreslagna tillrättaläggandet.

För att stimulera skogsavverkningen infördes under våren 1981 ett extra avdrag för enskilda skogsägare under perioden den 1 januari 1981–den 30

juni 1983. Avdraget uppgår till 5 % av köpeskillingen för avverkningsrätter och till 3 % av köpeskillingen för leveransvirke m. m. Stimulansavdraget och vissa andra åtgärder finansierades genom en höjning av skogsvårdsavgiften från 3 till 6 % av skogsbruksvärdet.

I årets budgetproposition förutskickades ett förslag om att förkorta perioden för det extra avdraget med ett år (prop. 1981/82:100 bil. 13 s. 54). Den besparing detta skulle komma att medföra har därefter beaktats i samband med en sänkning av skogsvårdsavgiften till 5 % (prop. 1981/82:100 bil. 13 D 6 punkt 1, SkU 1981/82:31 och 53).

I den nu aktuella propositionen lägger regeringen fram det aviserade förslaget att stimulansen skall upphöra i och med utgången av juni 1982.

I motion 2029 av Gösta Bohman m. fl. (m) yrkas att det extra avdraget höjs till 10 % för inkomståret 1982.

Med hänvisning till sina tidigare ställningstaganden i denna fråga tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motion 2029 i denna del.

Till sist behandlar utskottet två motioner angående vissa skattefrågor i samband med jord- och skogsbrukets strukturrationalisering, nämligen motionerna 506 av Björn Körlof (m) och 707 av Ove Karlsson m. fl. (s, m, c, fp, vpk). Motionärerna belyser svårigheterna att förbättra fastighetsstrukturen framför allt i Kopparbergs län och begär en skyndsam utredning om sådana ändringar i skattelagstiftningen att arbetet med dessa frågor underlättas.

Som framgår av direktiven för den s. k. strukturutredningen (Jo 1981:05, Dir. 1981:22) har utredningen i uppdrag att undersöka om strukturförbättringar kan främjas genom ändringar i skattelagstiftningen. Enligt utskottets uppfattning kan de skatteproblem som behandlas i motionerna visa sig svåra att lösa. Utskottet utgår emellertid från att utredningen vid planeringen av sitt arbete kommer att bedöma om dessa frågor är av den art att de kan behandlas med förtur. Enligt utskottets uppfattning saknas f. n. skäl till några närmare uttalanden från riksdagens sida i dessa frågor. Med det anförda avstyrker utskottet dessa motioner.

Utskottet hemställer

1. *beträffande skogsbeskattningens utformning*
att riksdagen avslår
 - a) motionerna 1981/82:878, 1981/82:2519 yrkande 4 och 1981/82:2520 yrkande 5,
 - b) motion 1981/82:1187,
2. *beträffande skogskonto vid fastighetsöverlåtelse*
att riksdagen med anledning av motion 1981/82:500 och med avslag på motion 1981/82:2519 yrkande 3 i denna del bifaller proposition 1981/82:182 i denna del,

3. *beträffande uppskovstidens längd vid skogsskador*
att riksdagen med avslag på motion 1981/82:2519 yrkande 3 i denna del bifaller propositionen i denna del,
4. *beträffande minimibeloppet för uppskov*
att riksdagen med avslag på motion 1981/82:2511 i denna del bifaller propositionen i denna del,
5. *beträffande ikraftträdandet av skogsskadekontor*
att utskottet med anledning av motionerna 1981/82:2511 i denna del och 2512 i denna del godtar vad utskottet anfört i fråga om dispens i vissa fall för medel på skogskonto,
6. *beträffande maximibeloppet för uppskov*
att riksdagen avslår motion 1981/82:2520 yrkande 1,
7. *beträffande avskrivningsunderlaget för skogsvägar*
att riksdagen med avslag på motionerna 1981/82:2519 yrkande 1 i denna del och 2520 yrkande 2 och 3 i denna del bifaller propositionen i denna del,
8. *beträffande avskrivningstiden för skogsvägar*
att riksdagen med avslag på motion 1981/82:2519 yrkande 1 i denna del och med anledning av motion 1981/82:2520 yrkande 3 i denna del bifaller propositionen i denna del,
9. *beträffande värdeminskningsavdrag under 1 000 kr.*
att riksdagen avslår motion 1981/82:1684,
10. *beträffande skogsdikning*
att riksdagen med avslag på motion 1981/82:2519 yrkande 1 i denna del bifaller propositionen i denna del,
11. *beträffande gällande ingångsvärde på skog i vissa fall*
att riksdagen med avslag på motionerna 1981/82:2519 yrkande 2 och 2520 yrkande 4 bifaller propositionen i denna del,
12. *beträffande det extra skogsavdraget*
att riksdagen med avslag på motion 1981/82: 2029 yrkande 2 bifaller propositionen i denna del,
13. *beträffande jord- och skogsbrukets yttre rationalisering*
att riksdagen avslår motionerna 1981/82:506 och 707,
14. *beträffande lagförslagen*
att riksdagen antar de vid propositionen fogade förslagen till
 - a) lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
 - b) lag om ändring i lagen (1979:500) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
 - c) lag om ändring i skogskontolagen (1954:142) med den ändringen att ikraftträdandebestämmelserna erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Utskottets förslag

Denna lag ----- 1983 års taxering.

Riksskatteverket får om synnerliga skäl föreligger på ansökan som inkommer till verket före den 1 juli 1983 medge att den i 6 § andra stycket skogskontolagen (1954:142) angivna uppskovstiden får förlängas med högst tio år för medel som vid ikraftträdandet inestår på skogskonto. Mot verkets beslut får talan inte föras.

- d) lag om ändring i lagen (1981:342) om extra avdrag för vissa skogsuttag.

Stockholm den 11 maj 1982

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m)*, Ingemar Hallenius (c), Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s), Bo Södersten (s)* och Arne Svensson (m)*.

*Ej närvarande vid justeringen.

1. beträffande skogsbeskattningens utformning (mom. 1)

av Erik Wörnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Egon Jacobsson och Bo Södersten (alla s) som

dels anfört följande:

Det i motion 2520 framställda yrkandet om ett avgifts- och stödsystem för skogsbruket har sin bakgrund i att de låga avverkningarna och råvarubristen i skogsindustrin har lett till förluster av exportinkomster på åtskilliga miljarder varje år. Dessutom har tusentals människor i onödan förlorat jobben, ofta på orter där det inte funnits möjligheter till alternativ sysselsättning. Enligt vår uppfattning bör kraftfulla ekonomiska styrmedel sättas in för att öka avverkningarna. De förslag som har lagts fram i propositionen får ingen eller endast marginell betydelse i detta hänseende. Regeringen avvisar i propositionen de mer genomgripande förslag som utretts av virkesförsörjningsutredningen. Som anförts i motionen måste regeringens passiva politik på detta

område snarast brytas genom ekonomiska åtgärder som verkar påtryckande och stimulerande på avverkningsbenägenheten. Samtidigt bör framhållas att det efter de senaste årens goda inkomster för skogsägarna inte är fördelningspolitiskt rimligt att skogsägarna gynnas ytterligare. De åtgärder som kommer i fråga bör därför finansieras genom avgifter så att skogsbruket får bära sina egna kostnader.

Behovet av åtgärder är akut med hänsyn till de låga avverkningarna, och vi förordar därför ett sådant avgifts- och stödsystem som föreslås i motionen. Förslaget innebär att skogsvårdsavgiften höjs för att få den avverkningsbefrämjande effekt som eftersträvas och för att finansiera ett ökat stöd till skogsbruket framför allt i form av bidrag till återväxtkostnader och produktionsbefrämjande åtgärder. Som vi har sagt i tidigare motioner bör man också i samband med detta göra en bedömning av samtliga övriga stödformer för att se om ytterligare förenklingar kan göras.

Det i motion 2520 föreslagna systemet är enligt vår mening nödvändigt för att lösa problemen med virkesförsörjningen. Systemet har den fördelen att det är enkelt och att det innebär en utveckling av en redan etablerad politik. Förslag i denna riktning läggs också fram i motionerna 878 och 2519.

Vi föreslår med anledning av dessa motioner att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om ett avgifts- och stödsystem i enlighet med vad vi anfört som ett styrinstrument för en bättre skogsvård, jämnare avverkning och tryggare sysselsättning.

dels ansett att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motionerna 1981/82:878, 1981/82:2519 yrkande 4 och 1981/82:2520 yrkande 5 hos regeringen begär förslag till ett avgifts- och stödsystem för skogsbruket i enlighet med vad som anförts i reservationen.

2. beträffande maximibeloppet för uppskov (mom. 6)

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Egon Jacobsson och Bo Södersten (alla s) som

dels anfört följande:

Hösten 1981 genomfördes – trots protester från vår sida – otillständigt *förmånliga* regler för insättning på skogskonto. Man tillåter bl. a. en avsättning på hela 75 % av köpeskillingen för leveransvirke, vilket innebär att uppskov medges med ett belopp som är större än vinsten på avverkningen, och att en skogsägare kan undgå beskattning för andra inkomster inom samma förvärvskälla. De tidigare reglerna var, enligt vår uppfattning, tillräckliga för att uppnå den inkomstutjämning som har varit det ursprungliga syftet med reglerna. Vi tillstyrker därför det i motion 2520 framställda yrkandet att procentsatserna för insättning på skogskonto fastställs till sin förra nivå, dvs. normalt 60 % av köpeskillingen för avverkningsrätter och

40 % av köpeskillingen för leveransvirke m. m. Vid omfattande skador på skogen bör procentsatserna liksom tidigare vara något högre, dvs. 80 resp. 50 %.

dels ansett att utskottet under mom. 6 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1981/82:2520 yrkande 1 antar följande förslag till

Förslag till

Lag om ändring i skogskontolagen (1954:142)

Härigenom föreskrivs att 2 § skogskontolagen (1954:142) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Beträffande viss förvärvskälla får uppskovet för ett och samma beskattningsår avse högst ett belopp motsvarande summan av

1) den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

2) *sjuttiofem* procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

3) *sjuttiofem* procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Reservanternas förslag

2 §

Beträffande viss förvärvskälla får uppskovet för ett och samma beskattningsår, *om annat ej följer av andra och tredje styckena*, avse högst ett belopp motsvarande summan av

a) *sextio* procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

*fyr*tio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) *fyr*tio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Medför stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse att en betydande del av förvärvskällans skog bör avverkas tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet, får skattskyldig, om och i den mån han med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet eller på annat sätt visar att intäkt hänförs till avverkning som nu har sagts, uppskov med högst ett belopp motsvarande summan av

a) *åttio* procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag*

b) femtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) femtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Uppskov med belopp som anges i andra stycket medges också i fråga om sådan ersättning för skog eller skogsprodukter som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen (1928:370).

Vid tillämpningen av första stycket avses med köpeskillning även försäkringsersättning för skog och skogsprodukter.

Vid tillämpningen av första-tredje styckena avses med köpeskillning även försäkringsersättning för skog och skogsprodukter.

Uppskov medges ----- enligt kommunalskattelagen.

Har i ----- drivit själv.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

3. beträffande avskrivningsunderlaget för skogsvägar (mom. 7)

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Egon Jacobsson och Bo Södersten (alla s) som

dels anfört följande:

Förslaget i propositionen att öka avdragsrätten för permanenta skogsvägar från nuvarande 75 % av anskaffningsvärdet till att omfatta hela anskaffningsvärdet läggs fram trots att departementschefen konstaterar att detta strider mot gällande principer och trots det omfattande statliga stöd som lämnas för byggande av skogsvägar.

Eftersom skogsvägar av detta slag medför en bestående ökning av fastighetens värde, avstyrker vi propositionen i denna del och tillstyrker motion 2520 i denna del.

dels ansett att utskottet under mom. 7 bort hemställa

att riksdagen bifaller motion 1981/82:2519 yrkande 1 i denna del och 1981/82:2520 yrkande 2 och 3 i denna del och avslår propositionen i denna del.

4. beträffande lagförslagen i de frågor som behandlas under mom. 7–10, dvs. mom. 14 a

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Egon Jacobsson och Bo Södersten (alla s).

Under förutsättning av bifall till dels reservation 3, dels utskottets hemställan under mom. 8–10 hemställer reservanterna vid mom. 14 a

att riksdagen antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) med den ändringen att punkt 4 första stycket av anvisningarna till 22 § erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

4. Utgifter för anskaffande av en markanläggning på en jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, dras – om annat inte följer av punkt 1 – av genom årliga värdeminskingsavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent för år räknat av anskaffningsvärdet av täckdiken och skogsvägar och till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av andra markanläggningar. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

Reservanternas förslag

4. Utgifter för anskaffande av en markanläggning på en jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, dras – om annat inte följer av punkt 1 – av genom årliga värdeminskingsavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent för år räknat av anskaffningsvärdet av täckdiken till 10 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av skogsvägar och till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av andra markanläggningar. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

5. beträffande gällande ingångsvärde på skog i vissa fall (mom. 11)

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Egon Jacobsson och Bo Södersten (alla s) som

dels anfört följande:

De nya skogsbeskattningsregler som genomfördes 1979 innebär att skogsägarna får tillgodoräkna sig värdeminskningssavdrag även vid avverkningar som begränsar sig till ren avkastning. De stora skattelättnaderna som detta innebär är oerhört utmanande i en tid när de flesta löntagargrupper fått vidkännas betydande realinkomstminskningar.

Det förslag som regeringen nu lägger fram innebär att en skogsägare som förvärvar tillskottsskog i vissa fall skall kunna få värdeminskningssavdrag även om han före ikraftträdandet av de nya reglerna förbrukat sina avdragsmöjligheter.

Förslaget är en speciallagstiftning som strider mot principen att avdragsutrymmet skall bedömas för förvärvskällan i sin helhet. Vi anser att det inte finns anledning att gå in i det nya skogsbeskattningsystemet och skapa ytterligare förmåner. Vi tillstyrker alltså det i motion 2520 framställda yrkandet om avslag på propositionen i denna del.

dels ansett att utskottet under mom. 11 och 14 b bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1981/82:2519 yrkande 2 och 1981/82:2520 yrkande 4 avslår det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1979:500) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).

6. beträffande det extra skogsavdraget (mom. 12)

av Knut Wachtmeister, Bo Lundgren (m) och Arne Svensson (alla m) som

dels anfört följande:

Av Sveriges totala export kommer ca 20 % eller 28 miljarder från skogsindustrin. Skogsexporten är betydligt importsnålare än övriga sektorer. Detta gör att nettoeffekten på handelsbalansen blir större vid en exportökning från skogsindustrin än vid en motsvarande exportökning från t. ex. verkstadsindustrin.

I virkesförsörjningsutredningen (SOU 1981:81) beräknas den långsiktigt möjliga avverkningsnivån i skogsbruket till ca 70 miljoner m³ sk. För närvarande ligger dock virkesavverkningen ungefär 10 miljoner m³ sk under denna nivå. Därigenom utnyttjas inte skogsindustrins kapacitet och exporten blir lägre än vad som är möjligt. I virkesförsörjningsutredningen anges också att under den kommande konjunkturcykeln kommer bruttoavverkningsbehovet att uppgå till i genomsnitt 70 miljoner m³ sk.

Det är inte den fysiska tillgången på skogsråvara som orsakar den låga

avverkningen. Denna beror i stället i första hand på att de priser skogsindustrin kan erbjuda de privata skogsägarna är för låga med nuvarande skatte- och avgiftsregler.

Skatteomläggningen sägs i den reviderade finansplanen vara en viktig åtgärd för att öka virkesutbudet. Marginalskattereformen kan visserligen på sikt få positiva effekter på virkesutbudet, men den verkar under de närmaste åren snarast i motsatt riktning då det kan bli lönsamt att i stället vänta med avverkningar. En marginalskattesänkning 1985 leder sannolikt inte till ett ökat virkesutbud under konjunkturuppgången 1983.

Genom att möjligheterna att avsätta medel på skogskonto ökas väsentligt, kan man, åtminstone i viss mån, motverka de negativa effekterna av skattereformens försening. Men även denna åtgärd kommer sannolikt inte att ha någon avgörande inverkan på virkesförsörjningen. Skälet är att det kan vara mer lönsamt att ha kvar skogen på rot än att avverka den och sätta in medlen på skogskonto, eftersom virkespriserna torde stiga under konjunkturuppgången. Det är därför tveksamt om en utvidgad rätt till skogskonto-avsättningar kommer mer än marginellt att motverka skattereformens senareläggning.

Mot den bakgrunden bör stimulansavdragen på 3 resp. 5 % som infördes genom riksdagsbeslut våren 1981 ökas till 10 % för såväl rotposter som leveransvirke och egna uttag som föreslås i motion 2029. Kostnaderna för en sådan höjning kan beräknas till mellan 500–600 milj. kr. per år. Denna kostnad bör emellertid ställas i relation till de kraftigt ökade exportintäkterna som kan erhållas om virkesutbudet höjs från nuvarande ca 60 miljoner m³ sk till 70 miljoner m³ sk. En sådan höjning av virkesuttaget förbättrar bytesbalansen med mellan 4–5 miljarder kronor årligen. Genom den ökning av avverkningsnivån som uppkommer ökar också skatteinkomsterna.

Stimulansavdraget skall vara tidsbegränsat i avvaktan på verkliga sänkningar av marginalskatterna. De föreslagna reglerna bör gälla till den 30 juni 1984.

Vi tillstyrker således bifall till motion 2029.

dels ansett att utskottet under mom. 12 och 14 d bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1981/82:2029 yrkande 2 och med avslag på propositionen i denna del antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1981:342) om extra avdrag för vissa skogsuttag med de ändringar att 2 § och ikraftträdandebestämmelserna erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Det extra avdraget utgör *summan* av

a) *fem procent av köpeskillingen för skog som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,*

b) *tre procent av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt*

c) *tre procent av saluvärdet av skogsprodukter som har tagits ut för förädling i egen rörelse.*

Avdrag beräknas dock endast på sådan intäkt som hänför sig till tiden den 1 januari 1981–den 30 juni 1982.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Reservanternas förslag

Det extra avdraget utgör *tio procent av intäkten av skogsbruk.*

Avdrag beräknas dock endast på sådan intäkt som hänför sig till tiden den 1 januari 1981–den 30 juni 1984.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. *Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om intäkter som hänför sig till tid före den 1 juli 1982.*

